1848. No. 89.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 7 NOVEMBER.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 November 1848, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 9,83.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 148,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 148,00.

Leeuwarden, den 4 November 1848.
De waarnemende Gouverneur van Friesland,
VAN BURMANIA RENGERS.

PARIJS, den 2 November.

De zitting der nationale vergadering, die, gelijk men weet, zich tegenwoordig met de herziening der constitutie bezig houdt, is heden gekenmerkt geworden door eene allerheftigste redenering van den heer *Felix Pyat*. Ter gelegenheid van § 8 der inleiding stelde hij een amendement voor, strekkende, om het eigendoms-regt benevens het regt op arbeid van elken burger als beginsel in de constitutie op te nemen. Men herinnert zich, hoeveel onrust deze vraag reeds in en buiten de vergadering verwekt heeft, maar hetgeen de heer *Pyat* er thans over gezegd heeft, moet in heftigheid alles overtroffen hebben, dat er vroeger over in het midden is gebragt. Hij verweet zijnen tegenstanders, dat zij eigendom en gegoedheid slechts voor sommigen wilden; dat zij het proletariaat (de uiterste armoede), hetgeen de revolutie had behooren te vernietigen, wilden doen voortduren; dat men lafhartig met de sterken in vergelijk kwam en de zwakken verpletterde; dat men te Parijs brood-bons en te Buzançais guillotine-bons uitdeelde; dat de republiek zulk een stelsel verwierp, geen aalmoes wilde, die werklust uitbluschte, en geen beul, die menschen-levens vernielde; dat het volk drie maanden lang zijn tijden geduldig gedragen had en eerst in de vierde met zijn *protest* tegen armoede en honger was opgekomen.

Men kan denken, welk een orkaan van verontwaardiging zulk eene taal ontstaan deed. Men schreeuwde, drong naar het spreekgestoelte, wilde bijna den spreker er van afhalen, de president riep hem in de strengste bewoordingen tot de orde; eindelijk verkreeg het lid *Marius* het woord, die, zelf een werkman, op de verstandigste wijze zijn gevoelen over het zoogenaamde regt op arbeid uitte. »Het eenige middel om dat regt in werking te brengen," zeide hij, »is de oprigting der nationale werkplaatsen; zulke werkplaatsen nu zijn de school van luiheid en werkhaat. Ik heb werklieden gekend (en de spreker noemde ze) die vierde halve franc op hunne winkels verdienden, en ze verlieten om in de nationale werkplaatsen een dagloon van anderhalve franc te winnen met niets te doen. Zelden," voegde hij er bij, »ontbrak er, zelfs nu, werk voor hem, die zijn werk verstond en opregt werk wilde zoeken.

Deze bezadigde, met gronden gestaafde wederlegging der uitvallen van den heer *Pyat*, vond de hoogste goedkeuring en de stemming over het amendement, door hem voorgesteld, bewees hoezeer zijne heftigheid zijn eigen stelsel geschaad had. Bij eene vroegere stemming had het zoogenaamde regt op arbeid in de vergadering nog bijna 200 aanhangers gevonden; thans vond het er geene 90; het amendement van den heer *Pyat* werd met 638 stemmen van de 724 aanwezige leden verworpen.

De Regering schijnt het noodig te oordeelen, de tegenwoordige bezetting door andere troepen te doen vervangen. Het zal echter te bezien staan, of zich niet al spoedig onder de krijgslieden, die herwaarts zullen komen, even als onder de tegenwoordige bezetting een geest van naijver zal openbaren ten aanzien der mobile garde, die buiten eenigen twijfel door de Regering zeer wordt voorgetrokken en beter dan de linietroepen wordt gevoed en bezoldigd.

BERLIJN, den 2 November.

Te dezer stede heerscht eene hoogst opgewondene stemming, zoodat men de toekomst met angst te gemoet ziet. Het terugtreden van den generaal *v. Pfuel* uit het ministerie, ten gevolge van zijne zwakke gezondheid, draagt er nog toe bij, om de vooruitzichten donkerder te maken, vermits hij, zoo bij het algemeen, als bij de Constituerende Vergadering, in groote achting stond, en zelfs van de linker zijde dezer vergadering meermalen blijken daarvan ontving. Algemeen echter schrijft men het terugtreden van den generaal *v. Pfuel* uit het kabinet minder toe aan zijne hooge jaren of zwakke gezondheid, dan wel aan de omstandigheid, dat tusschen de leden van het ministerie onderling vijandelijkheden waren ontstaan. Tegelijk met het berigt van het ontslag van heer *v. Pfuel* is aan de Constituerende Vergadering verslag gedaan van een brief van graaf *Brandenburg*, thans opperbevelhebber van Breslau, waarin deze verklaart, dat Z. M. hem heeft opgedragen, om een nieuw ministerie zamen te stellen.

Heden namiddag heeft de Constituerende Vergadering eene commissie van 25 leden benoemd, aan welke het is opgedragen, om een adres aan den Koning op te stellen, ten einde Z. M. met den toestand des lands bekend te maken.

— Uit al de berigten, tot dusverre uit Weenen ontvangen, blijkt, dat den 28 October zeer heftig is gevochten, en dat daarbij verscheidene gebouwen in brand zijn geraakt, inzonderheid in de zoidelijke voorsteden. De toestand der bewoners dezer voorsteden was inmiddels allerkommerlijkst, daar de bevelhebber der opstandelingen een ieder, die zijn huis niet openliet, met den dood bedreigde, en de Ban van Croatie eene gelijke bedreiging uitvaardigde tegen een ieder, die, bij het voortrukken der troepen, niet zorgde, dat zijn huis naauwkeurig gesloten werd gehouden.

In den avond van den 29sten is de gemeente-raad vergaderd, om te vernemen, of de stad nog verder voor verdediging vatbaar was. De bevelhebber *Messenhauser* moet daarbij hebben verklaard, dat hij bereid was, om den strijd voort te zetten, maar dat, wegens de positie, welke de troepen hadden ingenomen, aan geenen krachtdadigen tegenstand meer te denken was, en daarop is, met 2/3 tegen 1/3 der stemmen, besloten, zich te onderwerpen. Des nachts is op nieuw eene bezending naar prins *Windischgrätz* vertrokken, om hem dit besluit mede te deelen, maar hem tevens te verzoeken, om de behulpzame hand te bieden ter ontwapening der arbeiders. Dientengevolge heeft de generaal de verdere vijandelijkheden doen staken, en is de glacis van de binnenstad den 30sten zonder tegenstand, door zijne troepen in bezit genomen.

Den 30sten is in Weenen eene proclamatie van den gemeente-raad aangeslagen, waarin aan de bevolking is verkondigd, dat, vermits de opperbevelhebber berigt had gegeven, dat de blijvende en de mobile burgerwacht, even als het academische legioen, besloten hadden, de wapenen af te leggen, en zich aan de voorwaarden van prins *Windischgrätz* te onderwerpen, reeds eene bezending, bestaande uit leden van den raad zoowel, als uit personen tot de gewapende magt behoorende, naar genoemden generaal was vertrokken, om hem zulks bekend te maken.

Op het gerucht echter, dat de Hongaren nog werkelijk eene poging aanwendden, om de stad Weenen te hulp te komen, en dat, 20,000 Hongaren in de daad in den namiddag van den 30sten van Bruck aan de Leitha naar Schwechat in aantogt waren, en dat *Windischgrätz* 15,000 man tegen hen had afgezonden, grepen de Weeners gedurende het gevecht met dit Hongaarsche corps de wapens weder op, zonden de beloofde gijzelaren niet, leverden hunne kanonnen niet af, maar schoten uit alle magt op de Keizerlijke troepen. Ten gevolge hiervan hebben deze des nachts de voorsteden Mariahilf en Lerchenfeld op nieuw moeten beschieten en er meer dan een honderdtal, maar kleine en niet brandende bommen ingeworpen.

Zoodra de nederlaag der Hongaren in de stad vernomen was, kwam er, nog in den nacht, op nieuw eene deputatie van den gemeente-raad, om den maarschalk andermaal de onderwerping der stad op genade en ongenade aan te bieden. De gewapende corpsen hebben intusschen niet op nieuw de wapenen willen afleggen en het beschieten der voorsteden is op nieuw begonnen.

Van den 3den.

In de namiddag-zitting van den Rijksdag van heden, heeft de President, de volgende mededeeling gedaan, in antwoord op het adres, door de naar Postdam gezondene Commissie; dat de Koning zich noch door de in het adres aangewezen geruchten, noch door het overigens medegedeelde bewogen gevoelde, om den aan den graaf *Brandenburg* opgedragen last terug te nemen. De gevoelens van dien graaf waren hem bekend, en deze zou gewis een ministerie vormen, hetwelk de constitutionnele vrijheden handhaven en bevorderen zoude; ook zoude hij, de Koning, nooit aan een ander ministerie dan aan een zoodanig, de leiding der regering toevertrouwen, enz.

De president voegt er bij, dat hij met den graaf *Brandenburg* een langdurig onderhoud gehad had, waarin hij hem, op zijn verzoek, volstandig verslag gegeven had van al het voorgevallene. Daarop had de graaf zich zijn verder besluit voorbehouden.

De stad is stil; intusschen trachten de radikalen weder het volk in beweging te brengen.

— Gisteren avond is hier het stellig berigt ontvangen van de onderwerping van Weenen.

Op den 31 October ll., toen de keizerlijke troepen de stad introkken, werden zij, hoewel er witte vaandels van de bastions wapperden, met schrootvuur ontvangen. Hierop begon men dadelijk granaten en raketten in de stad te werpen. Spoedig stond de keizerlijke bibliotheek en een gedeelte der Burgt in vlammen. Men zeide, dat het volk den brand had aangelegd. Na deze laatste beschieting, gaf zich de stad nog op den 31sten bepaald over, en bezetteden de troepen den Burgt, de Kärnthnerstraat, het Stephanusplein, waar evenwel nog uit de vensters op hen geschoten werd. De Burgt- en Kärnthnerpoorten waren stormenderhand genomen. De koepel der bibliotheek stond geheel in vuur, en den 1 dezer was men nog bezig den brand te blusschen.

De studenten en een gedeelte des volks hebben nog het laatste stand gehouden bij de Aula. Deze is echter ook door de soldaten vermeesterd. Op den 1 dezer was nog alleen de Salzgriezkaserne in de magt der stedelingen. Op den namiddag werd echter ook deze bestormd en genomen. Hiermede is de strijd geëindigd, en Weenen geheel door de troepen bezet. Van de drie gijzelaars, door Vorst *Windischgrätz* geëischt, heeft alleen Dr. *Schutte* verklaard, zich daartoe bereid te gevoelen. De Poolsche generaal *Bem* was even als de Hongaar *Pulski* op de vlugt.

De zittingen van den Rijksdag hebben steeds voortgeduurd.

's GRAVENHAGE, den 4 November.

Zijne Majesteit heeft de Staats-Commissie, aan wien zij in Maart ll. het opstellen van een gewijzigd ontwerp van Grondwet opdroeg, heden als zoodanig eervol ontslagen.

Te gelijkertijd zijn twee der leden dier commissie (de heeren *Thorbecke* en *Storm*) tot staatsraden in buitengewone dienst en de drie overigen (de heeren *Donker-Curtius*, *de Kempenaer* en *Luzac*) tot commandeurs der Orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 24 October 1848, no. 60, goedgevonden:

1. den luitenant kolonel *E. C. L. Gall*, van het 5de regiment infanterie, het pensioen toe te leggen, onder toekenning van den rang van kolonel, buiten bezwaar der schatkist.

2°. te benoemen bij het wapen der infanterie: bij het 3de regiment infanterie: tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *J. L. Coenegracht*, van het regiment grenadiers en jagers; bij het 5de regiment: tot luitenant-kolonel, den majoor *M.* baron *van Geen*, van het regiment grenadiers en jagers; bij het 7de regiment infanterie: tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienneteit, den 1sten luitenant *J. Hamming*, bataillons-adjudant bij het 6de regiment infanterie; bij het 8ste regiment infanterie: tot 1sten luitenant, bij ancienneteit, den 2den luitenant *G. A. de Gelder*, van het 6de regiment van het wapen, en

3°. te verplaatsen: bij de bataillons jagers van het regiment grenadiers en jagers: den majoor *H. J. Testas* en den kapitein *B. J. A. Wagner*, eerstgemelde van het 3de en laatstgenoemde regiments-adjudant bij het 7de regiment infanterie.

SNEEK, den 3 November.

Dingsdag avond ll. hield de *Vereeniging*, onder de leuze: *Bezuiniging door vereenvoudiging*, de door haar aangekondigde vergadering. Nadat de heer *Costerus*, namens de commissie, een inleidend woord had gesproken tot toelichting van het eenvoudige doel, dat men zich voorstelde, te bereiken, bood men den stemgeregtigden, die in groot aantal voor het eerst aanwezig waren, het programma ter teekening aan. Bij de uitkomst bleek, dat de *Vereeniging*, sedert hare eerste bijeenkomst reeds aanmerkelijk toegenomen, thans op nieuw een aanzienlijk getal leden, zoo in deze stad als in de aanzienlijkste plaatsen van dit kies-district, gewonnen had. Daar men evenwel nog verdere toetreding tegemoet zag, besloot men, ditmaal nog geene afdoende stappen te doen, en gaf men slechts aan ieder der aanwezigen gelegenheid, om namen op te geven, die men meende, aan de overweging der vergadering te mogen aanbevelen. Nadat de uitslag dezer geheime stemming was bekend gemaakt, werd de volgende bijeenkomst bepaald op Dingsdag den 7 dezer, des avonds ten 6 ure, in de Concertzaal, en voorloopig goedgevonden, om dan, zoo mogelijk, het gewigtige werk te leiden tot op de vaststelling van een drietal kandidaten voor de Tweede en een zestal voor de Eerste Kamer. Er werd als nog gelegenheid tot aansluiting gelaten tot op den 5 dezer, en de wensch geuit, dat geen stemgeregtigde, om redenen van ondergeschikt belang, zich mogt onttrekken aan de medewerking tot een doel, dat blijkbaar strekt tot heil des vaderlands.

LEEUWARDEN, den 6 November.

Bij besluit van den 3 dezer, no. 44, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot gouverneur der provincie Friesland, in plaats van wijlen den baron *van Sijtzama*, te benoemen jhr. mr. *J. E. van Panhuijs*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Bij besluit van dienzelfden dag, no. 84, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, overeenkomstig het daartoe gedaan verzoek een eervol ontslag te verleenen, aan den heer *E. N. van Kleffens*, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Dokkum, en te benoemen tot 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij aldaar, den heer *F. J. van Slooten*, thans sergeant.

— Ten gevolge van het besluit, genomen in eene vergadering van ingezetenen van dit gewest, op den 25 October jl. gehouden, verzamelden zich op den 2 dezer, des avonds ten 6 ure, in de Zaal van den heer *van der Wielen* alhier, ruim honderd zestig personen van verschillenden rang, stand, ouderdom en woonplaats, om te beproeven eene provinciale vereeniging tot stand te brengen, ten einde gezamenlijk werkzaam te zijn tot het doen eener goede keuze van vertegenwoordigers bij de aanstaande verkiezingen van leden der Staten-Generaal. De voorzitter van het fungerend bestuur, deed de aanteekening voorlezen van hetgeen in de vorige bijeenkomst was voorgevallen, en bragt vervolgens een programma ter tafel omtrent de vereischten, die de vergadering zou moeten verklaren dat zij in eenen volksvertegenwoordiger verlangden, van hetwelk het eerste art. bevatte: de volksvertegenwoordiger moet bekend staan als eerlijk, verstandig man, onafhankelijk van karakter, toegerust met moed en kracht om aan onze nieuwe instellingen ontwikkeling te geven, om de nieuwe Grondwet eerlijk en ter goeder trouw ten uitvoer te helpen leggen en alles in één woord aan te wenden, om het Programma van 13 Mei, *bezuiniging door vereenvoudiging*, te doen opvolgen; terwijl daarna eenige punten van politiek begrip volgden, waarvan hij voorstander zou moeten wezen. — Dit laatste werd van vele kanten bestreden, omdat men meende dat het eerste artikel genoeg in zich bevatte, en niet allen de gevoe-

lens deelden, die in het tweede deel van het programma waren vooruitgezet.

Bij hoofdelijke stemming werd door eene meerderheid van 87 tegen 69 stemmen besloten, dat men zich bij het eerste artikel zoude bepalen, en nadat alzoo aangenomen was welke rigting de meerderheid aan de vereeniging wenschte te geven, legde het bestuur deszelfs betrekking neder.

De vrucht van deze bijeenkomst is geweest dat die leden, welke uitvoering wenschten te geven aan het programma in deszelfs geheel, voortaan afzonderlijk zullen werkzaam zijn en reeds eene uitnoodiging gerigt hebben tot allen, die het met hun geheel eens zijn, om eene nadere vereeniging bij te wonen.

Van den anderen kant heeft zich eene commissie gevormd van kiezers uit het District Leeuwarden, die eene vereeniging willen tot stand brengen, om vertegenwoordigers voor te dragen en te benoemen, bekend door regtschapenheid, door zelfstandigheid van karakter, door kunde en oordeel — bezield met het verlangen, om in alle takken van het staatsbestuur, bezuiniging te bevorderen door de meest mogelijke vereenvoudiging, en bereid om alle regten en wezenlijke belangen der ingezetenen vrijgevig te beschermen en voor te staan. Deze laatsten zullen, dadelijk na de arrestatie der kiezerslijsten oproeping doen tot eene bijeenkomst der kiezers in dit hoofd-kiesdistrict.

— Vrijdag middag den 3 dezer, ten twaalf ure, werd van de Puije van het Raadhuis alhier en van het Grietenijhuis van Leeuwarderadeel, de publicatie van Z. M. den Koning van 14 October jl., nadat de klokken gedurende een half uur geluid hadden, ingevolge hooger last, openlijk afgelezen, terwijl op hetzelfde oogenblik in de groote gehoorzalen van het Provinciaal Geregtshof van Friesland en de Arrondissements-Regtbank alhier, in plegtige zitting, door de respective Griffiers, voorlezing gedaan werd van de twaalf wetten, die de herziening, wijziging en verandering van de Grondwet bevatten. — Bij deze gelegenheid wapperde de nationale vlag van de torens en werd er des avonds op de Lange Pijp, door de Leden van het verdienstelijke Muzijkgezelschap *Euphonia*, eenigen fraaije muzijkstukken, bij fakkellicht uitgevoerd.

— In de Vergadering van den Edel Achtbaren Raad dezer stad van den 4 dezer, heeft de heer *Gerardus van Wageningen*, Wethouder alhier, bekend gemaakt, dat Z. E. A. zijn ontslag als zoodanig had aangevraagd.

— Gisteren avond heeft de WelEerw. Zeer Gel. Heer *T. Modderman*, als Predikant bij deze Gemeente beroepen van Oudkerk, en in zijn dienstwerk op den 1 dezer maand bevestigd door Ds. *van Staveren*, zijne entrée-rede gehouden. Ook onze laatst beroepen leeraar Ds. *Blaauw* heeft het voornemen om in den loop der volgende maand tot ons over te komen, zoodat reeds voor het nieuwe jaar in alle de hier bestaan hebbende of bestaande vacatures zal zijn voorzien.

— De winter belooft den beminnaren van muzijk en tooneel alhier verschillende genoegens. Reeds op Donderdag 9 dezer zullen zij zich in den Schouwburg kunnen vergasten op een groot vocaal en instrumentaal Concert van de acht Pijreneesche zangers, en de Heeren *Bouche* en *Azéma*. — Een gunstig bekend gezelschap Operisten zal, gedurende den winter verschillende representatien geven, en de tegenwoordige huurder van het Schouwburg-locaal de heer *Bia* heeft mede een gelukkig denkbeeld opgevat; hij stelt zich voor, gedurende den winter, des Zondags avonds om de veertien dagen eenen muzijkalen avond te geven op dezelfde wijze als zulks plaats heeft in de zaal Frascati te Amsterdam. De muzijk, die populair zal zijn, zal worden uitgevoerd, door de beste meesters uit de stad, en de entrée is bepaald op zestig Cents, waarvan vijf en twintig in verteering. Op aanstaanden Zondag den 12 dezer zal de eerste muzijkale avond plaats hebben.

— In den avond van den 30 October ll., ongeveer ten 9 ure, is er een hevigen brand ontstaan aan de Bovenstreek onder Rottevalle, in de boerenhuizing, bewoond door *Oetse Sjoerds Veenstra*. Hoewel men geene brandspuit ten zijnen dienste had, heeft het in tegenwoordigheid van den heer Grietman van Smallingerland, der vereenigde pogingen van de in den omtrek wonende buren mogen gelukken, het woonhuis, benevens eenige voeren hooi, hoewel zwaar beschadigd, te blusschen, doch zijn de in de schuur geborgen granen, turf, zoo mede vier zwijnen en schapen ongelukkiglijk eene prooi der vlammen geworden.

— Den 30 October ll. is te Breda, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 78 jaren, overleden, de heer *Martinus Schouman*, de de Nestor onzer Nederlandsche schilders; een man even verdienstelijk door zijn voortreffelijk talent als zeeschilder, als achtenswaardig van wege zijn beminnelijk karakter en Christelijke deugden. De vaderlandsche schilderschool verliest in den heer *M. Schouman* een vlijtig en uitstekend beoefenaar. Reeds vroegtijdig legde hij zich in zijne geboorte- en woonplaats Dordrecht, bijzonder toe op het teekenen en schilderen van schepen en stille en woelende waters, en slaagde daarin zoo volkomen dat hij een der beste zeeschilders van zijnen tijd geworden is, waarvan eene menigte stukken, eene reeks van jaren op onze tentoonstellingen beschouwd, of in de kabinetten onzer kunstverzamelaars bewaard, getuigen. Hij was de leermeester van den vermaarden *J. C. Schotel*. — Gedurende de laatste jaren van zijn verblijf te Dordrecht scheen zijn ijver voor de kunst te verflaauwen, maar zich daarop in 1839 te Breda gevestigd hebbende, wakkerde die ijver weder met verjongd vuur aan, en schilderde hij een groot getal voortreffelijke stukken, woelige waters, stormachtige zeeën, met zulk eene stoutheid van vinding en kracht van uitvoering, dat zij onder zijne voortreffelijkste voortbrengselen kunnen gerekend worden. Nog tot twee maanden voor zijn dood hield de altijd werkzame man, zoo veel zijn ligchaamstoestand het gedoogde, zich bezig met het vervaardigen van teekeningen in sapverw.

— Bij den boekhandelaar *C. Bielevelt* te Utrecht wordt dezer dagen uitgegeven: *de Geschiedenis en Beginselen der Grondwet voor het Koningrijk der Nederlanden*, door Mr. *J. C. Voorduin*, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Utrecht. De Schrijver geeft juist op den eigen dag, waarop die herziene Grondwet wordt afgekondigd, eene proeve van zijnen arbeid in de eerste aflevering, waarin de beide zoo belangrijke Eerste Hoofdstukken, — die *van het Rijk en zijne inwoners*, en *van den Koning*, art. 1—73 worden behandeld, en alzoo ongeveer een derde deel van het geheel. De behandeling is zeer beknopt, en stelt duidelijk en getrouw bij ieder artikel voor oogen, wat daarover bij de beraadslagingen in de beide Kamers, in enkelen en dubbelen getale, voorviel. Een onmisbaar handboek voor ieder, die er belang in stelt, de bepalingen der Grondwet juist te kennen en naar de bedoelingen des Wetgevers toe te passen.

Leeuwarden, den 4 November.

Uit het bevorens vermelde drietal is den 29 October ll. beroepen tot leeraar bij de Waalsche Gemeente alhier, om met den 1 November te worden uitgebragt, de WelEerw. heer *A. Diemont*, predikant te Langerak, bezuiden de Lek.

's Gravenhage, den 31 October.

Ter vervulling der nog steeds voortdurende vacature bij de Nederduitsch Hervormde gemeente alhier, heeft de breede kerkeraad heden op nieuw het navolgende negental predikanten gevormeerd, als: DD. *C. S. Adama van Scheltema*, te Hoorn; *C. E. van Koetsveld*, te Schoonhoven; *C. Krabbe*, te Leyden; *L. van Haaften*, te Nijmegen; *J. P. Stricker*, te Dordrecht; *J. Pleyte*, te Nieuwenhoorn; *J. F. van Hoogstraten*, te Utrecht; *L. S. P. Meyboom*, te Nijmegen; *J. P. Huygens*, te Hoogmade; de beide laatsten met herstemming tegen DD. *C. Hooyer*, te Zalt-Bommel; *R. Bennink Janssonius*, te Arnhem; *A. Rutgers v. d. Loeff*, te Leyden.

STATUTEN voor de Vereeniging van Stembevoegden in het Hoofdkiesdistrict van Friesland, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Idaarderadeel en Tietjerksteradeel.

Art. 1. Het doel der Vereeniging is, om mede te werken, ten einde in dit Hoofd-kiesdistrict mannen als volksvertegenwoordigers worden benoemd en voorgedragen, bekend door regtschapenheid, door zelfstandigheid van karakter, door kunde en oordeel, bezield met het verlangen, om in alle takken van het Staatsbestuur bezuiniging te bevorderen door de meest mogelijke Vereenvoudiging, en bereid om alle regten en wezenlijke belangen der ingezetenen vrijgevig te beschermen en voor te staan.

Art. 2. De stembevoegden, die zich aan de vereeniging hebben aangesloten of zich nog aansluiten zullen, zullen openlijk in de Leeuwarder en Provinciale Friesche Couranten worden uitgenoodigd, ten einde den naam van hem, dien zij tot canditaat voor het lidmaatschap voor de Eerste of Tweede Kamer der Staten-Generaal willen stellen, schriftelijk op te geven aan den Secretaris van het Bestuur dezer Vereeniging of wel staande de bij Art. 6 bedoelde vergadering.

Art. 3. Uit deze candidaten bepaalt zich de Vereeniging, welken van deze personen zij voornemens is bij de indiening der stembilletten te ondersteunen.

Art. 4. Hoezeer dit besluit der Vereeniging natuurlijk bij volstrekte meerderheid van stemmen wordt opgemaakt, is echter de minderheid, indien zij zich met dit besluit niet kan vereenigen, geheel vrij in de uitoefening harer stem.

Art. 5. Van wege deze vereeniging zal in de Leeuwarder en Provinciale Friesche Couranten aan alle Stembevoegden in dit Hoofd-Kiesdistrict eene uitnoodiging worden gedaan, om tot deze vereeniging toe te treden.

Art. 6. Bij deze uitnoodiging zal tevens kenbaar worden gemaakt de tijd waarop en de plaats waar de Vereeniging hare zitting zal houden, ten einde in die zitting tot het beoogde doel, de bepaling der keuze namelijk te geraken.

Art. 7. Deze aldus aangenomen Statuten zullen almede in de Leeuwarder en Provinciale Friesche Couranten openlijk worden bekend gemaakt.

Aldus vastgesteld ter Vergadering der Vereeniging, gehouden te Leeuwarden op den 5 November 1848.

Mr. H. van der Kooi, *President.*
J. J. BRUINSMA, *Secretaris en Bestuurder.*
Mr. D. J. A. Baron van HARINXMA thoe SLOOTEN.
Mr. J. W. TROMP.
N. T. HAVERSCHMIDT. } *Bestuurders.*
A. GRATAMA.
Jh. Mr. H. M. SPEELMAN WOBMA.
Jh. Mr. W. E. ENGELEN.
M. SIJBOUTS.
J. RIENSTRA. } *Leden der Vereeniging.*

De Ondergeteekenden verzoeken de Kiesgeregtigden in het Vijfde Kiesdistrict van Friesland, zich te willen vervoegen op Woensdag den 8 November 1848, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *het Roode Hert* te Bolsward, ten einde met elkanderen te beraadslagen over het doen eener keuze tot een Lid van de Tweede Kamer en van Candidaten voor het Lidmaatschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Bolsward, den 3 November 1848.
C. BINKES.
J. HAITSMA MULIER.

Hervorming zonder Wanorde.

De Bildtsche Vereeniging onder bovenstaande zinspreuk, stelt zich voor aan de Kiesgeregtigden van het 5de District dezer Provincie eene bijeenkomst voor te stellen, op nader aan te kondigen plaats en tijd in de volgende week, ten einde te raadplegen over de keus van een lid voor de Tweede en van kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en zulks zooveel mogelijk in verband met de maatregelen, welke morgen, Woensdag avond, in de centrale vergadering van liberalen te Leeuwarden, zullen worden beraamd.

COMMISSARISSEN van de STADS TEEKENSCHOOL te *Leeuwarden*, roepen bij deze op alle zoodanige Jongelingen, welke verlangen Onderwijs te ontvangen in het Bouwkundig Teekenen, om zich van heden tot en met den 9 November eerstkomende, daartoe aan te melden ten huize van den Heer J. van der WIELEN, op de Nieuwstad alhier, des middags ten 12 ure, ieder voorzien van een bewijs van goed gedrag, afgegeven door de Bazen bij welken zij werken, ten einde uit degenen die zich alzoo aangeven, eene keuze te doen ter vervulling der opengevallene plaatsen op gedachte School.

Leeuwarden, den 30 October 1848.
Commissarissen voornoemd,
VAN BOELENS, *Voorzitter.*
C. J. BOLTEN, *Secretaris.*

Het VOLKSONDERWIJS, op de zoogenaamde Herinneringlessen, welke wederom, gedurende dezen winter, van wege het Departement Leeuwarden der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, zullen gegeven worden, zal aanvangen met Maandag den 13 November 1848, in het Departementsgebouw.

Mannen, mits niet beneden de achttien jaren oud, die genegen zijn hiervan gebruik te maken, kunnen zich nog laten inschrijven op tijd en plaats, 's avonds te 7½ uur.

Bestuurders van voorn. Departement,
H. van der KOOI, *Voorzitter.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

De VERGADERINGEN van het FRIESCH GENOOTSCHAP voor *Geschied- Oudheid- en Taalkunde*, zullen gehouden worden te Leeuwarden, op Donderdag den 9 November, 14 December 1848, 11 Januarij, 8 Februarij en 8 Maart 1849, des avonds ten zeven ure, in de Kleine Zaal van den Heer *W. van der Wielen.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, van den 31 October 1848, (op de expeditie behoorlijk geregistreerd), is de persoon van SIJKE SIJBRENS BAKKER, Weduwe Jan Lieuwes Lanting, zonder beroep, wonende te Tzum, onder Curatele gesteld, ter oorzake van onnoozelheid.

Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Proc.*

CONCERT.

GROOT VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT, te geven door de acht PYRENEESCHE ZANGERS, in vereeniging met de Heeren BOUCHÉ en AZÉMA, op Donderdag den 9 November 1848, des avonds ten 7 ure, in het Locaal van den Schouwburg, in het Ruiterskwartier: — Toegangbilletten kunnen vooraf verkregen worden aan gedacht Locaal, tot de prijs van *f* 1,49 voor de eerste rang en 99 Cents voor de tweede rang.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 1 November 1848.
J. H. de ROOZE, met A. WILKESHUIS.

*** Heden verloste van een' Zoon, HELENA HESSLING, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 30 October 1848.
T. SMEDING.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, LOUISA STEENSMA, geliefde Echtgenoot van
Bolsward, den 30 October 1848.
J. BROUWER Dz.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, J. O. BOSGRA, geliefde Echtgenoot van
Midwolde in 't Oldampt, den 30 October 1848.
O. de LEEUW, Azn.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter GEERTRUIDA POL, geliefde Echtgenoot van
Midlum, den 1 November 1848.
K. R. KLAZES BIJLSMA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon, ELISABETH CAMPHUIS, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 2 November 1848.
J. BIJLSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene' Dochter, ANNA LEWINA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 4 November 1848.
HENDk. FONTEIN.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon, L. G. de RUITER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 5 November 1848.
P. J. JAARSMA.

*** Heden avond omstreeks tien ure, overleed op het aller onverwachts, onze lieve Moeder HESTER JOSIENA SCRIENERIUS, Wed. van Sjoerd Reinders van der Molen, in den ouderdom van bijna 66 jaren; een aanval van beroerte maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven. Hoe hard ons deze slag ook treft is onbegrijpelijk, maar Gode te zwijgen is ons pligt, in hope dat haar overgang zalig mag zijn.

Marssum, den 14 October 1848.
P. A. v. d. MOLEN.
H. M. v. d. MOLEN.

*** Nog diep treurende over het afsterven van onzen dierbaren Vader, zoo trof ons heden op nieuw een gevoeligen slag, door dien het den Almagtigen God behaagde, onzen geliefden oudsten Broeder den Heer JOHANNES MARTINUS GERHARDUS LANGEMEIJER, na voorzien te zijn van de heilige Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van bijna 43 jaren, tot zich te nemen.

Leeuwarden, den 26 October 1848
G. H. D. LANGEMEIJER, *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langzaam verval van krachten, onze geliefde Moeder en Grootmoeder, Mejufvrouw JANKE JELLES WIJNGAARDEN, Wed. JOHANNES JOHANNES, in den hoogen ouderdom van ruim 91 jaren.

Leeuwarden, den 30 October 1848.

F. J. WIJNGAARDEN, Wed. VAN ASSEN.
Uit aller naam.

*** Heden overleed ons eenig Kindtje, slechts 16 weken oud.

Oldeboorn, den 30 October 1848.

H. HAGA.
J. M. TEN CATE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen behaagde van mijne zijde weg te nemen mijne zeer geliefde Echtgenoot FETTJE AUKES DE JONG, in den ouderdom van 48 jaren en slechts weinige maanden. Eene ongesteldheid van slechts vijf dagen maakte een einde aan haar voor mij en mijne Kinderen zoo dierbaar leven.

Hijlaard, den 2 November 1848. H. WASSENAAR.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Dochter en eenigst Kind ANTJE, in den bloeijenden leeftijd van twee en twintig jaren.

Leeuwarden, den 2 November 1848.

P. WIGERSMA, Wed. J. WALSTRA.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, in den ouderdom van bijna $78\frac{1}{2}$ jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 52 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JAN CORNELIS RITSMA; gedurende 50 jaren was hij werkend, en ruim 1 jaar rustend Onderwijzer der Jeugd van den dorpe Cornjum.

Kalm en zacht was zijn verscheiden, en vol vertrouwen op het geloof aan God en zijnen Zaligmaker, en de troostgronden des Evangelies, waaraan hij bijzonder zijne hope vestigde, leenigt eenigzins mijne en onze droefheid.

Cornjum, den 3 November 1848.

A. J. BOERSMA, Wed. J. C. RITSMA.

PS. Veelvuldige Vrienden en Bekenden gelieven deze zoo wel voor bijzondere als algemeene kennisgeving aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 31 October tot en met den 6 November 1848 aangegeven: 14 Geboren. 18 Overleden. 5 Huwelijken.

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, aan de Stads Waag te Leeuwarden, den 3 November 1848:

	PRIJS.	AANVOER.
BOTER	Geen.	677/4 212/8 en 128/16 vaten.
KAAS	*f* 15,50 à *f* 19,00.	6,588 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 4 November 1848.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt.		$44\frac{3}{4}$	45	$44\frac{13}{16}$
Dito dito .. 3	»	$52\frac{3}{4}$	$53\frac{1}{4}$	53
Dito dito ... 4	»	$69\frac{1}{2}$	$70\frac{1}{4}$	$69\frac{15}{16}$
Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$	»			
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £ 5 pCt.		9	$9\frac{1}{4}$	$9\frac{1}{8}$
» » v. 510 £ 5		$8\frac{3}{4}$	$9\frac{1}{4}$	9
Dito onbep. Stuk. 5	»			
» 3	»			
dito Binnenl. à 6/m 3	»	$17\frac{1}{4}$	$17\frac{1}{2}$	$17\frac{5}{16}$
Ardoin Coupon		$5\frac{1}{2}$	6	
PORTUGAL.				
Neg. te Londen 3 pCt.		$23\frac{1}{2}$	24	$23\frac{3}{4}$
Dito dito. ... 4	»	$24\frac{1}{2}$	25	$24\frac{3}{4}$

RUSLAND.			Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816 5 pCt.	$97\frac{1}{2}$	98	$97\frac{3}{4}$
dito dito 1828/1829 5 »	$97\frac{1}{2}$	98	$97\frac{3}{4}$
Dito bij dito.. 4 »	$77\frac{1}{2}$		$77\frac{5}{8}$
Dito bij *Stiegl.* 4 »	$76\frac{3}{4}$	$77\frac{1}{4}$	77
OOSTENRIJK.			
Metaliek..... 5 pCt.	$66\frac{3}{4}$	$67\frac{1}{2}$	
W. B. bij *G. & Co.* 5 »			
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten			
Braz. 1824..........			
» £ 200.........	$73\frac{3}{4}$	$74\frac{1}{4}$	74
Peru...............			
Grenada............			
Mexico.............	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{7}{16}$
Venezuela..........			

Binnenlandsche fondsen waren heden goed prijshoudend; Spaansche zeer vast; Portug. zonder variatie; Russische als gisteren; Metaliek een weinig flaauwer; Zuid-Amerika, prijshoudend.

Zondag, den 5 November.

Integr. $44\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$. Sp. Binnenl. 3 pCt. $17\frac{5}{16}$. Portug. 3 pCts. $23\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, 24. Dito 4 pCts. $24\frac{7}{8}$ $\frac{15}{16}$. Metaliek 5 pCts. $67\frac{1}{4}$, 67. Dito $2\frac{1}{2}$ pCts. $34\frac{7}{8}$, 35. Peru $19\frac{3}{4}$.

Integralen waren heden bij geringe affaire iets vaster.

In Portugal was tot verbeterde koersen de omzet zeer geanimeerd. Peru waren insgelijks, op het hooger afkomende merk van Londen, meer gewild.

Van de overige genoteerde fondsen valt niets bijzonders te vermelden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, gedenken, op Vrijdag den 10 November 1848, des voormiddags ten 10 ure, op het Stadshuis aldaar, aan de meestbiedenden, in het openbaar, voor den tijd van vijf jaren, in te gaan met St. Petri en 12 Mei 1849, te verhuren:

1. De TOL of OPKOMSTEN van de STADS SLUIS, en de INWONING van de HUIZINGE en HERBERG, daarbij staande, mitsgaders de OPBRENGST van het VUUR- en BAKENGELD, met de VISSCHERIJEN en verdere annexen, daarbij behoorende.
2. De INWONING van de HUIZINGE en HERBERG onder het Stadshuis.
3. Twee stukken best GREIDLAND, gelegen in het Nieuwland en aan de zoogenaamde Brandenbure Vaart onder Workum; alsmede het BEWEIDEN van den STADS ZEEDIJK naar Makkum en den AANWAS van het STRAND.
4. De OPKOMSTEN van de vijf VALBRUGGEN, met de INWONING van het HUIS, wijk F, no. 8, te Workum.

De Conditien van deze Verhuringen zijn inmiddels ter Secretarie van gemelde Stad te vernemen.

Workum, den 24 October 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. H. VAN WETZINGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD SLOTEN, noodigen door deze uit: ONDERWIJZERS van den *tweeden* of *hoogeren* rang, en daarenboven de bevoegdheid hebbende tot het geven van onderwijs in de nieuwere talen, genegen om te dingen naar den post van Onderwijzer in de nieuw op te rigten School, (of Instituut voor middelbaar onderwijs) te Sloten, om, uiterlijk vóór of op den 24 November e. k., in persoon of met vrachtvrije brieven zich aan te melden ter Secretarie van de stad Sloten, tevens met overlegging van hunne acten van rang en die van hunne toelating tot het geven van onderwijs in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, benevens van de vereischte getuigschriften van goed gedrag en practikale geschiktheid, afgegeven door den Schoolopziener.

De voordeelen aan dezen Onderwijzerspost verbonden zijn:

1. Een jaarlijks Tractement van *f* 300 uit de Stadskas.
2. Eene gelijke toelage van *f* 150, ter vergoeding van de huur voor eene Woning, een geschikt Schoollocaal, de noodige Schoolmeubelen en de verlichting en verwarming van het Schoollocaal, voor al hetwelk de Onderwijzer ten zijnen koste moet zorgen; — terwijl beide deze genoemde sommen van Tractement en Toelage *provisioneel* voor den tijd van vijf jaren zullen worden verstrekt en voor het vervolg alleenlijk onder voorwaarde, welke met andere voorwaarden en verpligtigen zijn aangewezen in het Reglement voor deze School en waaromtrent belanghebbenden inlichting kunnen bekomen bij den Burgemeester der Stad Sloten.
3. De Schoolgelden der leerlingen zoo als die bij genoemd Reglement zijn bepaald.

De dag van het vergelijkend Examen zal aan de Sollicitanten welke tijdig en naar behooren de verlangde bescheiden zullen hebben ingezonden, nader worden bekend gemaakt.

Sloten, den 4 November 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. MEINESZ.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. E. DE JONG, *L. Secr.*

Te huur, op aannemelijke voorwaarden:

Een twaalfde AANDEEL in het TREKVEER van *Leeuwarden* op *Barlingen.* Te bevragen bij den mede-eigenaar Deurwaarder POSTHUMUS, in de Bagijnestraat te Leeuwarden.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN SMALLINGERLAND, roept bij deze, ten versoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeenten van Oudega, Nijega en Opeinde, op, de Hervormde Floreenpligtigen in voorschreven Gemeenten, om te verschijnen: die van Oudega op Zaturdag den 11 November e. k., des voormiddags ten tien ure, in de Kerk aldaar; van Nijega op dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar; van Opeinde op Maandag den 13 November, des voormiddags ten tien ure, ten huize van *Douwe I. Douma*, Herbergier aldaar.

Ten einde alsdan: ieder in de zijne op te nemen de Rekening van Kerkvoogden over 1847; vast te stellen de begrooting voor de dienst van 1849; te Oudega bovendien te besluiten over de zoo hoogst noodzakelijke vergrooting van het Schoolgebouw aldaar en te Nijega eenen Kerkvoogd te benoemen, in plaats van *W. I. Nieuwdam*, overleden.

Dragten, den 30 October 1848.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
M. MANGER CATS.
Ter ordonnantie van hetzelve,
F. S. REIDING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OOSTSTELLINGWERF, brengen mits deze ter kennis van belanghebbende Sollicitanten tot de vervulling der vacante Onderwijzers-Betrekking te *Elsloo*, dat het aangekondigd Examen, onbepaald wordt uitgesteld, tot nadere Bekendmaking in de Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs, en de opvoeding, en Leeuwarder Courant.

Oldeberkoop, den 3 November 1848.

Grietman en Assessoren voornoemd,
G. W. H. LIJCKLAMA À NIJEHOLT.
Van wege hen,
G. L. BROUWER, *Secretaris.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, roepen bijeen, op Donderdag den 16 November 1848, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk der Hervormden te *Wijckel*:

a. de Floreenpligtigen van het dorp *Wijckel*, ten einde te stemmen eenen Floreen-Ontvanger voor gemeld dorp,
en na afloop der gemelde stemming,

b. de Hervormde Floreenpligtigen van hetzelfde dorp, ten einde:
1°. vast te stellen de begrooting der Hervormde Kerkvoogdij voor 1849;
2°. te benoemen eenen Kerkvoogd in de plaats van den aftredenden;
3°. te benoemen Gecommitteerden ter opneming der rekening van dezelfde Kerkvoogdij over 1847.

Balk, den 4 November 1848.

Grietman en Assessoren voornoemd,
G. R. G. VAN SWINDEREN.
Van wege dezelven,
W. J. HEMSING.

Aanbesteding bij geslotene briefjes.

DE COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE OVER DE GEVANGENISSEN TE LEEUWARDEN, gedenkt, op Maandag den 13 November 1848, des namiddags te vier ure, in het openbaar, aan de minst inschrijvenden, onder nadere hoogere approbatie, aan te besteden: De leverancie van onderscheidene benoodigdheden voor de dienst der Gevangenissen te Leeuwarden, gedurende het jaar 1849, bestaande in: ROGGEN- en TARWENBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH, RUNDVET en BOTER, SCHENKELVLEESCH, GORT, GEELE en GROENE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, OLIE, KAARSEN, GROENE ZEEP, KOFFIJ, CICHOREI en ZOETEMELK, STROO voor de ligging der Gevangenen, STEENKOLEN en TURF; — voorts ten behoeve der Ziekenzalen: WITTEBROOD, BESCHUITEN, KALFSVLEESCH, RIJST, WIJN, BIER en KARNEMELK; — en eindelijk, de vereischte BUREAU-BEHOEFTEN, zoo wel voor het Bureau van de huishoudelijke dienst als dat van den arbeid, een en ander in de Voorwaarden der Aanbesteding breeder vermeld.

Die hieraan gading maakt, kome, op den bepaalden tijd, in het Huis van Opsluiting en Tuchtiging te Leeuwarden, alwaar gezegde Voorwaarden, van heden af, ter lezing, gereed liggen.

Wordende tevens aan de belanghebbenden bekend gemaakt:

1. Dat deze Aanbesteding zal geschieden bij gesloten Billetten, op Zegel geschreven, zonder eenige nadere oproeping.
2. Dat de prijzen in dezelve vermeld, zullen moeten zijn in Nederlandsche Guldens, Centen of honderdsten van dien, voluit in schrijfletters geschreven.
3. Dat de inschrijvers hunnen naam en voornamen, alsmede die van hunne Borgen, naauwkeurig in de Billetten zullen moeten beschrijven, en dezelven gelijk ook hunne Borgen, eigenhandig zullen moeten onderteekenen.
4. Dat het gewigt voor de bedoelde levensbehoeften naauwkeurig moet worden gevolgd, zoo als bij de Condition is bepaald.
5. Dat er, zoo wel in het huis van Burgerlijke en Militaire Versekering, als in het huis van Opsluiting en Tuchtiging voornoemd, eene geslotene Bus zal worden geplaatst, waarin de belanghebbenden hunne Inschrijvings-Billetten van heden af, tot een half uur voor de aanbesteding, zelve zullen kunnen werpen.
6. Dat zoodanige Billetten, welke niet overeenkomstig het voorgeschreve zijn ingerigt en ingediend, buiten aanmerking zullen worden gehouden.
7. Dat de inschrijving van genoemde artikelen zal moeten geschieden bij Nederlandsche maten en gewigten.
8. En eindelijk, dat al de ingekomene Billetten, op den dag en het uur der Aanbesteding door de Commissie van Administratie, zullen worden geopend, in tegenwoordigheid van die genen der inschrijvers of van hunne behoorlijk gemagtigden, die verlangen zullen daarbij tegenwoordig te zijn.

Leeuwarden, den 6 November 1848.

Namens de Commissie van Administratie voornoemd,
M. S. DE WAL, *Lid en Secretaris.*

MEN is voornemens, op Donderdag den 16 November 1848, des avonds ten zes ure, ten huize van den Kastelein *Pieter Koopman*, aan de Keinsmerbrug in de *Zijpe*, in het openbaar te verkoopen:

1. Een HUIS, ruime BERGLOODS of TURFSCHUUR, TUIN en ERF, groot in oppervlakte 7 roede 20 el, voordeelig aan de Vaart staande en gelegen aan de Keinsmerbrug in de *Zijpe*, bij het Kadaster bekend in de sectie A, nommer 433.
2. Eene OVERDEKTE HEKTJALK, zijnde sedert zes jaren nieuw uitgehaald en goed onderhouden, groot 46 Ton, met compleeten Inventaris.
3. Eene nagenoeg nieuwe OPEN AAK, groot 7 Ton.

Informatien zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, in de *Zijpe.*

DE Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, zal, op Vrijdag den 17 November 1848, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *Zandstra*, aldaar, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene welgelegene ZATHE en onderhoorende beste WEID-, HOOI- en BOUWLANDEN, groot 41,22,93, met hechte en goed onderhoudene *HUIZING* en *SCHUUR*, voorts bijna nieuwe *WATERMOLEN*, te *Nijlamer*, een weinig bewesten van de Schipsloot naar Wolvega loopende, tusschen de Scheene en de Tjonger; in gebruik bij de mede-eigenaresse de Wed. van *Jan P. Berkenbosch*; aan te vaarden in 1849, en zulks in 18 perceelen.

Oproeping van Crediteuren.

KRACHTENS bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het faillissement van JAN BRANDSMA, Koopman te Lemmer, worden bij deze deszelfs bekende en onbekende, zoo bevoorregte als pand- of hypotheek hebbende schuldeischers opgeroepen, om op Vrijdag den 29 December e. k., 's voormiddags ten 10 ure, te verschijnen in het Paleis van Justitie, te Sneek, ten einde aldaar, hetzij in persoon, hetzij door een daartoe bijzonderlijk gemagtigde, hunne schuldvorderingen ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voorzeid Faillissement,
Mr. B. S. STIENSTRA.

Oproeping van Crediteuren.

KRACHTENS bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement van JOHANNES BRANDSMA, aannemer van publieke werken te Lemmer, worden bij deze deszelfs bekende en onbekende, zoo bevoorregte als pand- of hypotheek hebbende schuldeischers opgeroepen, om op Vrijdag den 29 December e. k., des middags ten 12 ure, te verschijnen in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde aldaar hetzij in persoon, hetzij door een daartoe bijzonderlijk gemagtigde hunne schuldvorderingen ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voorzeid Faillissement,
Mr. B. S. STIENSTRA.

EEN ieder die iets schuldig is of te vorderen heeft van den boedel van WILLEM SANNES, in leven Winkelier te Stiens, wordt verzocht daarvan binnen acht dagen, na heden, betaling of aangave te doen ten Kantore van den Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal, aldaar op Woensdag den 8 November 1848, eindelijk, in het Heeren Logement van *Minnema*, des avonds ten 6 ure, in het openbaar verkoopen:

1. Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, met ruime Graanzolders, op- en afslag hebbende in de Steeg en eene, onder het geheele Huis doorloopende, groote en drooge Kelder en Keuken, met nog een Provisie-, Turf- en Wijnkelder, TUIN en verdere annexen, staande voor handel-affaire zeer gelegen aan de Noordzijde der Noorderhaven te Harlingen, in wijk A, no. 52; laatst bij den Heer *S. Wiarda* bewoond geweest, thans ledig en alzoo terstond vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 3411.
2. Eene STALLING voor 3 Paarden en 8 Koeijen en WAGENHUIS, achter het eerste perceel, in de Droogstraat aldaar, zeer geschikt voor Koemelkerij, wijk A, no. 91, met ERF, PUT en annexen; vrij van huur op den 12 Mei 1849; waarop geboden is *f* 257.
3. Een PAKHUIS, met 2 Zolders en 1 Vliering, staande bij de Groote Sluis te Harlingen, in wijk B, ongenummerd; bij den Heer *Wiarda* voornoemd in eigen gebruik; den 1 Januarij 1849 vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 327.
4. 2 bunder 12 roede en 90 el uitmuntend GREIDLAND, gelegen om Zuid van Harlingen onder Almenum, ten Kadaster bekend sectie A, no. 681, belast met 1 floreen 14 stuivers Dijkschatting op no. 130; waarop geboden is *f* 2400.
5. 2 bunder 12 roede en 80 el dito GREIDLAND, gelegen naast het vorige perceel, ten Kadaster bekend sectie A, no. 682, belast met 1 floreen 21 stuivers Dijkschatting op no. 96. Beide deze stukken Land bij *L. Hoekers* als huurder in gebruik, voor *f* 260 's jaars; St. Petri 1849 vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 2004.

De 3 eerste perceelen te bezigtigen op den zitdag, des voormiddags van 10 tot 1 ure en des namiddags van 3 tot 5 ure, en op andere dagen, op aangevraagd en verkregen Toegangs-Billetten van den Notaris.

Boerenboelgoed te Rijs.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, mede ten verzoeke van J. RUARDI, Zaakwaarnemer te Koudum, op Donderdag den 9 November 1848, des morgens ten 9 ure, ten sterfhuize van *Auke Sierks Knossen*, in leven Boer te Rijs onder Mirns, publiek bij boelgoed, de posten van 20 Gulden en daar boven op 6 maanden Crediet, tegen voldoende borgstelling, en overigens tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Een best BOERENREEUW en BESLAG, bestaande in: 17 melke- en kalve Koeijen, 5 Hokkelingen, 6 Kalveren, 1 blaauw bles Merriepaard, mak en in alle tuig bereden, 4 Schapen, 1 Varken, 2 Hooiwagens, 1 Rijdwagen, 1 Chais, 1 Karn met koperen hoep, 4 Molkenvaten, 20 houten Aden, 1 Brokaad en Tobbe, 1 Kaasketel, 1 Kaaspers met steen, 6 koperen- en 6 houten Emmers, 1 koperen Handketel, 1 Koeltrog, Harken, Vorken, Grijpen en Paardentuig; benevens ongeveer 17 koeëten best gewonnen binnenlandsch HOOI, en al hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Zullende er geene Disschen, Houwblokken of iets dergelijks, in de Schuur noch op- of bij het Hiem, worden toegelaten.

Verkooping eener Zathe en Landen, te Heeg.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, qq., op Woensdagen den 22 November 1848, bij de provisionele, en den 6 December daaraanvolgende bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Ulbe Idzes Bergsma*, Herbergier te Heeg, publiek, tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene zeer uitmuntend vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, gekwoteerd no. 4, HIEMINGE, VARKENSHOK, SCHIPHUIS en WATERMOLEN cum annexis; groot volgens Kadaster 27 bunder 1 roede en 19 el; alles gerijfelijk aan elkander staande en gelegen te Heeg; bij *Adam Doedes de Boer* als huurder in gebruik; op Sint Petri en den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden, en zulks in 5 perceelen met regt van zamenvoeging; voorts op Conditien welke ten Kantoren van voormelden Notaris en Procureur te vernemen zijn.

Verkoop te Tirns.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, tegen genot van strijk- en verhooggeld, publiek veilen en verkoopen:

Eene binnen korte jaren geheel nieuw betimmerde en wel onderhoudene nette HUIZINGE en ruim ERF c. a., staande en gelegen binnen den dorpe Tirns; in gebruik bij de eigenaren *Js. Ws. van der Weijde* en *Vrouw*.

Te aanvaarden den 12 Mei 1849.

Wie gading maakt, kome Donderdagen den 9 November a. s. bij de provisionele, en den 23 daaraanvolgende bij de finale toewijzing, ten huize van *J. F. Teernstra*, te Tirns, des namiddags ten 2 ure.

De Notaris EEKMA, te Driesum, zal, ten verzoeke van den Deurwaarder VAN DER WERFF, te Dockum, qq., in het openbaar verkoopen:

1. Eene hechte en wel ter nering staande HUIZINGE c. a., in de Wargastraat, wijk B, no. 90, te Dockum, voorzien van onderscheidene Vertrekken en vele gerijfelijkheden, waarin sedert vele jaren met succes eene Slagers affaire is uitgeoefend.
2. Een PAKHUIS en STALLING met aanbehooren, in de Gasthuisstraat, wijk A, no. 61, aldaar.
3. Een STOEL of ZITPLAATS in de Gereformeerde Kerk aldaar, letter B, no. 223.

Staande thans het 1ste perceel op *f* 1676.
——————— 2de ——— - 337.
——————— 3de ——— - 18.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 10 November 1848, des avonds ten 7 ure, bij de *finale toewijzing*, ten huize van den Societeitshouder *Hansma*, te Dockum.

VERKOOPING
van eene Zathe en Landen te Stavoren,
STRIJKGELD *f* 190.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, mede ten verzoeke van den Heer H. T. DE JONG, Secretaris der Contributie te Stavoren, op authorisatie der Arrondissements-Regtbank te Sneek, in het openbaar, onder genot van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, te Stavoren, bekend ten Kadaster dier Gemeente in sectie A, onder nos. 544, 545, sectie B, nos. 16, 19, 79, 80, 129, 130, 194, 202, 203, 204, 205, 206, 224, 225, 86, 87 en 88, en van de gemeente Koudum sectie G, nos. 744, 745, 746 en 747; eene geheele inhoudsgrootte hebbende van 34 bunder 66 roede 70 el en een kadastraal inkomen van *f* 513,07 voor de ongebouwde en van *f* 21 voor de gebouwde eigendommen. Belast ten floreenkohiere van Stavoren met fl. 12,10,15.

En zulks in 10 perceelen met regt van zamenvoeging, nader bij Billetten en Verkoopboekjes omschreven.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 14 en 28 November 1848, telkens des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *Wouter Veldstra*, Kastelein in de Stads Herberg te Stavoren, en koopen op alsdan voor te lezen Conditien. Zijnde de Verkoopboekjes te bekomen bij voornoemden Notaris, 14 dagen vóór de provisionele toewijzing.

Boelgoed op ½ jaar crediet.

De Deurwaarder VAN DER WERFF, te Dockum, zal, voor den Koopman *E. T. Annema*, op Zaturdag den 18 November 1848, des namiddags ten 3 ure, bij den Kastelein *van der Meulen*, te *Nijkerk*, publiek verkoopen:

30 kalve-, vare- en melke KOEIJEN en eenige VARKENS.

FINALE UITVERKOOP.

Uithoofde van het spoedig op handen zijnde vertrek, worden alle artikelen in het MAGAZIJN VAN MODE-ARTIKELEN, uitgepakt ten huize van den Heer C. WITTEVEEN, alhier, tot nog verminderde prijzen finaal uitverkocht, als: gevoerde Huis- en Kantoor-Jassen *f* 5, Broeken geheel doorgevoerd *f* 4,25, zwart satin de laine Broeken *f* 8,50, fijne lakensche gewatteerde Paletots *f* 14, *f* 18, *f* 24, Zijden Parapluies *f* 4, gom-élastique Overschoenen *f* 1,75, krimpvrije flanellen Gezondheidshemden *f* 2,25, echte naar den laatsten smaak gemaakte Lijoner satin Vesten *f* 4,25, en nog eene partij gemaakte Wintervesten, per stuk *f* 2,75; voorts fijne Verguldene- en Rouw Bijouterien, bestaande in: Oorbellen, Colliers, Doekspelden, Horologiekettingen enz.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zich aan zijne Stadgenooten aan te bevelen tot het geven van ONDERWIJS in de TEEKEN- en SCHILDERKUNST, hetzij bij zich aan huis, hetzij ten huize der leerlingen.

Verder recommandeert hij zich tot het maken van goed gelijkende PASTELPORTRETTEN, alsmede tot schoonmaken en vernissen van oude Schilderijen, waarin wijlen zijnen Vader bijzonder bedreven was, en waarvan de behandeling, onder diens leiding, hem almede volkomen bekend is geworden.

Leeuwarden, den 30 October 1848. S. BONGA, *Groote Hoogstraat, wijk H, no. 119.*

Koek, Banket en Confituren.
W. J. YPMA,

op den hoek van het Burmaniahuis, bij de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden, neemt de vrijheid aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij thans zijnen WINKEL heeft GEOPEND; zullende hij zich door eene soliede en accurate bediening het vertrouwen van een ieder trachten waardig te maken.

RUSSISCHE PELTERIJEN.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geachte begunstigers bekend, dat hij wederom voorzien is van een aanzienlijk assortiment RUSSISCHE PELTERIJEN, en dat hij alles vervaardigt naar den laatsten smaak en alle ongemakken verbetert, welke door *Mot* zijn veroorzaakt. Verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie; belovende alles te zullen aanwenden, wat tot genoegen kan zijn.

G. MINK, *Kleermaker en Bontwerker, op het Kleinzand te SNEEK, naast W. VLINK.*

Door aankoop eigenaar geworden zijnde van de GRUTTERIJ van den Heer *K. Houwink*, alhier, en dezelve met den 12 November e. k. zullende aanvaarden, neemt de Ondergeteekende bij deze de vrijheid zich bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten aan te bevelen; wenschende door eene solide en accurate behandeling zich het vertrouwen zijner begunstigers te zullen waardig maken.

Sneek, den 31 October 1848. H. JONGBLOED Jz., *Grootzand.*

De Ondergeteekende geeft kennis dat bij hem te bekomen is eene partij extra beste *ENGELSCHE STEENKOLEN*. Wie gading maken komen binnen 14 dagen bij hem.

Dockum, den 9 November 1848. GEERT ANDRIES BROUWER, *in de Stroobossersteeg.*

De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers bekend, dat bij hem zijn aangekomen de nieuwe MODELHOEDEN, MUTZEN enz. Berigt tevens dat hij aan alle wenschen, wat Mode-Artikelen betreft, kan voldoen, daar bij hem eene Jufvrouw, uit Brussel gekomen en ervaren in dit vak, werkzaam is.

Leeuwarden, den 6 November 1848. H. E. HEEGER.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat door haar de WINTER-MODELLEN van HOEDEN ontvangen zijn.

Leeuwarden, den 6 November 1848. J. ROODBAARD.

De Ondergeteekende berigt door deze hare geëerde begunstigers, dat zij de nieuwe MODELLEN van WINTER-HOEDEN en MUTZEN ontvangen heeft.

Leeuwarden, den 3 November 1848. J. KUHLMANN, *Ewol, letter I, no. 61.*

De Ondergeteekende heeft de eer te verwittigen, dat zij zich te Parijs heeft voorzien van de nieuwste MODELLEN van DAMES-HOEDEN, MANTELS en verdere artikelen tot haar vak behoorende. Beveelt zich in ieders gunst.

Leeuwarden, den 6 November 1848. LEVINA WITTEVRONGHEL.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat zij de nieuwste MODELLEN van HOEDEN, MUTZEN enz. voor het winter-saizoen heeft ontvangen.

Sneek, November 1848. A. M. BURGHGRAEFF.

Schele Hoofdpijn, gepaard met een Zwakke en Ongestelde Maag,
door de Pillen en Zalf van Holloway genezen.

Het waren *deze Pillen en Zalf*, die de Graaf *van Aldborough* van eene dergelijke ongesteldheid genazen, nadat de vermaardste Doctoren van Engeland en het Vasteland te vergeefsch alles aangewend hadden. Deze Middelen zullen iedereen genezen, die aan *Milt*, *Leveraandoeningen* of *Zwakte van Hoofd en Maag* lijden. Het is eene waarheid, dat aan deze Geneesmiddelen, die de hoofdoorzaak der ziekte dadelijk aantasten, geen ongesteldheid weêrstand kan bieden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen van heden af de volgende:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen bij den Heer P. DE VRIES, Ez. Depôthouder te Leeuwarden, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Tot hulp in eene kleine huishouding en tevens eene Winkelnering waar te nemen, vraagt men in eene der steden van *Friesland*, eene HUISHOUDSTER, tusschen de 40 en 50 jaren oud, voorzien van getuigschriften van goed gedrag, eerlijkheid en trouw.

Brieven franco onder letter A, bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden.

Een BAKKERSKNECHT kan dadelijk werk bekomen bij J. RADERSMA, te Workum. Brieven franco.

W. EEKHOFF, te *Leeuwarden* heeft uitgegeven:

1. ALMANAK VOOR LANDBOUWERS EN VEEHOUDERS; *voor 1849, Derde Jaargang, bevattende vele nuttige zaken, om van den Landbouw en de Veeteelt de meeste voordeelen te trekken.* 30 Cts.

Door medewerking van de Hoogleeraren NUMAN, VAN HALL, BERGSMA en andere geachte landhuishoudkundigen is de belangrijkheid van dezen nuttigen en goedkoopen Almanak zeer toegenomen.

2. *Lijkrede, ter nagedachtenis van* HENR. MUNTINGH, *Emeritus-Predikant te Harich, door* L. VAN GIFFEN, *Pred. te Wijckel.* 30 Cts.
3. *Bloemlezing uit de Nederlandsche berijming van de Psalmen*, Tweede druk, voor Schoolgebruik 30 Cts; in karton 60 Cts.

Voor Scholen, Catechisatien en huiselijk onderrigt wordt dit schoone werkje bijzonder aanbevolen.

Bij den Ondergeteekende is uitgegeven en voor de Nederlanden bij G. VAN ELDIK THIEME, te Arnhem, verkrijgbaar gesteld:

DE KAARTEN, BENEVENS DE VERKLARING DER EENIG VOLKOMENE EN GEMAKKELIJK TE BEGRIJPEN

KUNST VAN WAARZEGGEN
DER
WERELDBEROEMDE WAARZEGSTER,
Madelle Lenormand, van Parijs,

bewerkt en uitgegeven door hare Erven CHATOR, waardoor elk een in staat is zich zelven de kaart te leggen, en zijn waar lot te leeren kennen.

Tweede Hollandsche uitgave. Prijs 60 Cents.

Madelle *Lenormand* werd in 1772 geboren en stierf in 1843 te Parijs. Zij heeft bij velen eene zoo gunstige meening van zich achtergelaten, en eene zoo gunstige herinnering aan hare zeldzame bekwaamheden, dat ik geloof, den vereerders van haar stelsel eene dienst te bewijzen, door de kaarten openbaar te maken, welke na haar overlijden bij haar gevonden zijn. Het zijn dezelfde kaarten, waarmede zij den val der Bourbons twee malen voorspelde, evenzeer als dien van *Robespierre* en *Napoleon*; het is hetzelfde spel, waaruit zij *Napoleon* zijne aanstaande grootheid propheteerde, maar evenzeer zijnen val, toen hij van *Josephine* scheiden wilde. Duizende edellieden hebben dikwerf getuigd, dat hare methode vol waarheid is. Wat deze uitgave nog belangrijker maakt, is dat ik ook de verklaring des spels, overeenkomstig met die van Madelle *Lenormand* er bijgevoegd heb, en op zulk eene gemakkelijke en bevattelijke wijze ingerigt, dat elk, zonder hulp eens anderen, de toekomst daaruit leeren kan.

Coblenz, October 1848. J. B. ROHLER.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.